

Zpráva o repatriaci *Gentianella amarella* na lokalitě Kovářská za rok 2022

zpracoval RNDr. Jiří Brabec

Sběr semen: Odběr semen byl proveden 15. 8. 2022 na lokalitě č. 62 „*Kovářská, u Vápenky, cesta vedoucí do údolí potoka Černá voda (od 50°25'29"N, 13°1'25"E do 50°25'39"N, 13°1'32"E)*“ (k. ú. Háj u Loučné pod Klínovcem).

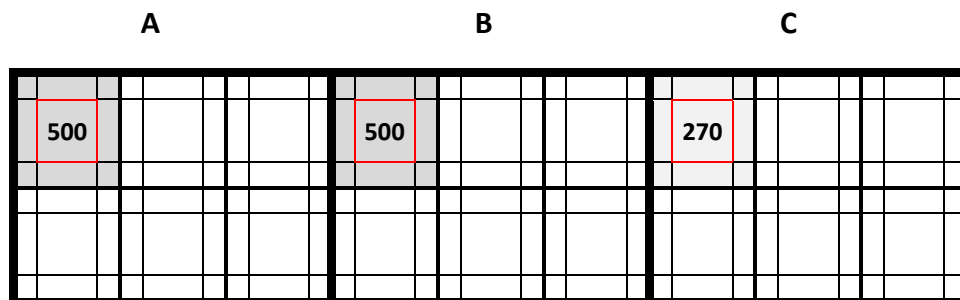
Před sběrem proběhl na lokalitě monitoring hybridogenní populace *Gentianella amarella*. Celkem bylo lokalitě zaznamenáno 742 ex. *Gentianella amarella* (na horní mikrolokalitě 662 ex., na dolní mikrolokalitě 80 ex.). Podrobnosti viz přiložená kopie monitoringu lokalit v oblasti Kovářské.

Semena byla sebrána do papírového sáčku, následně vysušena při pokojové teplotě a spočtena. Celkem bylo sebráno 1270 semen. Semena byla rozdělena na tři sady 500 + 500 + 270 semen.

Dne 8. 10. 2022 byl na lokalitě č. 61 „*Kovářská, u Vápenky, palouk u bývalé vápenné pece (50°25'31"N, 13°1'32"E)*“ (k. ú. Háj u Loučné pod Klínovcem) vytyčen pás tří ploch 60 cm × 40 cm. V celém pásu ploch byly vyhrabány mechorosty (viz obr. 1). V každé ploše 60 cm × 40 cm byla vyznačena jedna plocha 20 cm × 20 cm do jejíhož středu (15 cm × 15 cm) bylo vyseta vždy jedna sada semen (viz obr. 2).

Obr. 1: Fotografie pásu tří ploch 60 cm × 40 cm po výhrabu mechorostů. Foto Jiří Brabec, 8. 10. 2022.

Obr. 2: Náskres tří ploch A, B, C o velikosti 60 cm × 40 cm (vyznačeny nejsilnější čarou). V každé ploše je vytýčena jedna plocha 20 cm × 20 cm (plocha vyznačena šedě) do jejíhož středu 15 cm × 15 cm (vyznačeno červenou čarou) byla vyseta semena (počet vyznačen číslem).

Následně na lokalitě došlo 10. 10. 2022 k ošetření plochy o velikosti cca 6 × 18 m rotavátorem. Tento zásah se naštěstí čerstvě založeným plochám vyhnul ([viz obr. 3](#)).

Obr. 3: Foto části plochy lokality přeorané rotavátorem v rámci nepovedeného managementového zásahu dne 10. 10. 2022 (oraniště vlevo) a pás tří výsevných ploch 60 cm × 40 cm po výhrabu mechorostů (výhrab z 8. 10. 2022). Foto Jiří Brabec, 14. 10. 2022.

Zpráva o podpoře vybraných populací hořčku nahořklého (*Gentianella amarella*) na lokalitách – Břístevská hůra, Horky a Saky za rok 2022

zpracovali Ing. Helena Neuwirthová, Mgr. Lukáš Krinke

V roce 2022 byl proveden monitoring výsevových plošek založených v roce 2021 a doplněny plošky nové. Před samotným výsevem semen byl na zájmových plochách proveden management zahrnující seč na nízké strniště a výhrab stařiny a mechorostů s odstraněním biomasy. Na takto ošetřených plochách byly vymezeny a označeny výsevové plošky 20 x 20 cm, do středu takové plošky 15 x 15 cm bylo vyseto vždy 500 semen hořčku nahořklého. Zároveň byla na pokusné ploše založena kontrolní ploška bez výsevu o shodných rozměrech. Ošetřená plocha je vždy dostatečně velká min. 1 m široká. Zhotovitelé prací byli informováni o umístění pokusných ploch a tyto zůstanou bez dalšího zásahu. V průběhu následujícího roku bude pokračovat monitoring stávajících plošek a budou založeny plošky nové.

Č.	katastrální území	Název lokality dle záchranného programu	GPS
5	Saky (okres Kladno);769991	Saky, loučka v křovinách na SV svazích Vinařické hory nad V hranou zaříznutého údolí	50°11'29"N, 14°5'53"E

Při celorepublikovém monitoringu druhu bylo na lokalitě v letošním roce zaznamenáno celkem 309 kvetoucích jedinců *Gentianella amarella*. Jedná se o podobný počet, jako byl zaznamenán loni. V rámci monitoringu ploch založených v roce 2021 byli na západní výsevové ploše spočtení 2 jedinci, na východní 3 jedinci. Odběr semen nebyl v letošním roce z organizačních důvodů proveden.

Poloha výsevových ploch na lokalitě Saky

Č.	katastrální území	Název lokality dle záchranného programu	GPS
8	Bříství (okres Nymburk);615056	Starý Vestec, Břístevní hůra, bývalé ovocné sady na SV až SZ svazích*	50°8'19"N, 14°51'3"E

Na této lokalitě bylo v rámci celorepublikového monitoringu spočteno 210 kvetoucích exemplářů druhu. Odběr semen proběhl 19. 10. 2022. Výsev byl proveden bezprostředně poté na plochy založené v loňském roce, v linii navazující na stávající plošky (na každé ploše vždy 1 výsevní a 1 kontrolní ploška)

č. plochy	GPS
1	50°8'18.492"N, 14°51'4.032"E
2	50°8'18.996"N, 14°51'3.204"E
3	50°8'15.432"N, 14°51'9.324"E
4	50°8'14.964"N, 14°51'10.656"E

Při monitoringu výsevů z roku 2021 nebyly na kontrolních ploškách pozorovány žádné rostliny. Žádné rostliny nebyly spatřeny ani na výsevní ploše č. 1. Na výsevní ploše č. 2 vyklíčilo velké množství jedinců. Dne 28. 6. 2022 bylo spočteno 71 ex. Na podzim se při opakovaných návštěvách počty jednoletých růžic postupně snižovaly - 30 ex. (21. 9. 2022) resp. 6 ex. (25. 10. 2022). Ztráta velkého množství ročních rostlin byla zřejmě způsobena vlhkým podzimem. Na ploše č. 3 byli v červnu zaznamenáni dva jedinci, kteří přežili celou sezónu. Nejvíce rostlin vzešlo a také se následně udrželo na výsevní ploše č. 4, 21. 9. 2022 zde bylo spočteno 71 ex.

Lokalita Starý Vestec (PP Polabské hůry), výsevní plocha č. 4 z roku 2021 s ročními růžicemi hořečku nahořklého, foto: H. Neuwirthová

Č.*	katastrální území	Název lokality dle záchranného programu	GPS
10	Kounice (okres Nymburk);671142	Bříství, řídce zarostlá pěšina na xerothermním trávníku na Z svahu návrší Horky	50°7'59,8"N, 14°51'6,1"E

Na lokalitě Bříství bylo v letošním roce počteno celkem 110 kvetoucích hořečků. Jedná se o druhou nejvyšší hodnotu od soustavného sledování lokality zahájeného v roce 2014. Odběr semen proběhl 19. 10. 2022. Výsev byl proveden bezprostředně poté na 2 plochy založené v loňském roce, v linii navazující na stávající plošky (na každé ploše vždy 1 výsevová a 1 kontrolní ploška)

č. plochy	GPS
1	50°8'0.456"N, 14°51'5.616"E
2	50°7'59.988"N, 14°51'6.408"E

Při monitoringu výsevů z roku 2021 nebyly na kontrolních ploškách pozorovány žádné rostliny. Žádné rostliny nebyly spatřeny ani na výsevové ploše č. 1. Na výsevové ploše č. 2 bylo 22. 6. 2022 zaznamenáno 7 ex. Rostliny nebyly příliš vitální, částečně zaschlé. Sucho bylo patrné na celé lokalitě. Při podzimním monitoringu 21. 9. 2022 bylo spočteno 6 pěkných růžic, které jarní klimaticky nepříznivé období přečkaly.

Lokalita Bříství (Horky), detail výsevové plošky č. 2 založené 2021, jaro a podzim, foto: H. Neuwirthová

